

Мишинська К.В., студ.
Уханова І.О., к.е.н., доц.

Одеський національний економічний університет

НТП, ЯК РУШІЙ РОЗВИТКУ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

На сьогоднішній день процес глобалізації охопив майже усі країни світу. Через це у скрутному становищі опинились країни, що розвиваються або з перехідною економікою. Це обумовлено невідповідністю до міжнародної конкуренції. Велика кількість українських товарів не проходить контроль якості і, як наслідок, не допускається на європейський ринок. Саме рівень технічного оснащення, тобто НТП підприємства, відіграє одну з головних ролей при виготовленні товару, що експортується. Актуальність досліджуваної теми обумовлена тим, що велика частка підприємств України використовують застарілі технології. Через це страждає якість продукції, збільшується час, потрібний для її виготовлення. Саме тому актуальним є дослідження ролі НТП у розвитку підприємств України та виділення позитивних та негативних факторів залучення новітніх технологій у їх діяльність.

В умовах глобалізації питання, щодо підвищення конкурентоспроможності набуває надзвичайно важливе значення. Для досягнення її високого рівня перш за все потрібно активізувати інноваційну діяльність, без якої здійснення структурних зрушень, оновлення реального сектора економіки й забезпечення його сталого розвитку стає неможливим. У підприємств, що займаються розробкою та впровадженням інноваційних технологій з'являється певний ряд проблем. По-перше, вибір виробничої технології в умовах її динамічного розвитку значно ускладнюється. По-друге, питання, щодо закупівлі або впровадження власної розробки на ринку постає набагато частіше. І, по-третє, технологія поступово сама стає джерелом доходу, отже, підприємства повинні визначитися з питанням, щодо просування своєї розробки на ринок або використання її тільки у своїй діяльності [1].

У 2015 році питома вага загального обсягу витрат на наукові та науково-технічні роботи у ВВП становила 0,62%, у тому числі за рахунок коштів державного бюджету – 0,21%. П'ята частина загального обсягу витрат була спрямована на виконання фундаментальних досліджень, які на 95% профінансовано за рахунок коштів державного і місцевих бюджетів. На рисунку 1 наочно представлено розподіл загального обсягу фінансування наукових та науково-технічних робіт в Україні. Загальний обсяг наукових та науково-технічних робіт, які були виконані силами наукових організацій становив 12611,0 млн.грн, обсяг науково-технічних розробок – 6522,9 млн.грн [2].

В сучасних умовах конкурентної боротьби підприємство, не вносячи масштабних удосконалень у свою діяльність, не зможе довго існувати. При впровадженні нової техніки і технології в діяльність підприємства покращується якість виробничих характеристик, а також удосконалюються засоби, методи і організація виробництва.

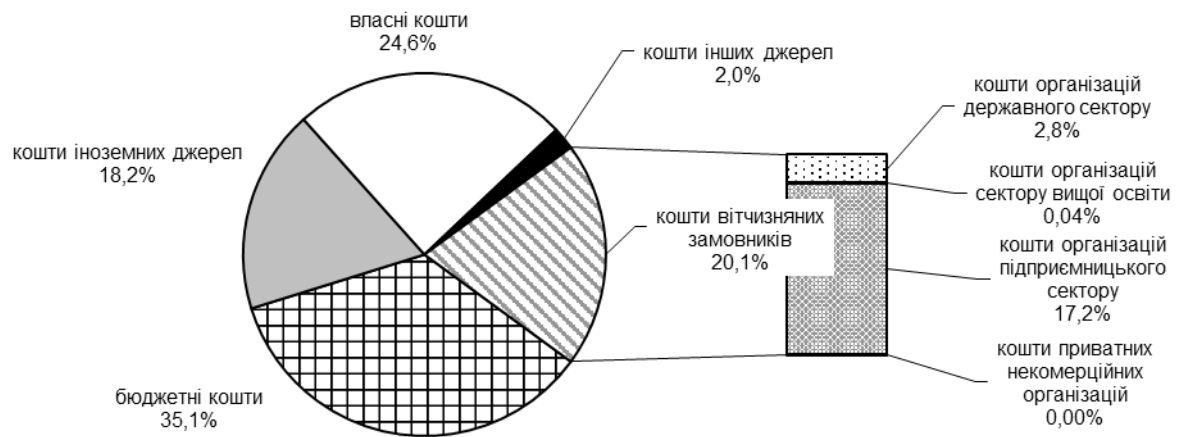


Рис.1. Розподіл загального обсягу фінансування наукових та науково-технічних робіт в Україні за джерелами [2]

Впровадження технологічних інновацій - це комплекс заходів, орієнтованих на підвищення їх технічного рівня за рахунок застосування більш досконалої високопродуктивної техніки, передових технологій та їх модернізації, об'єктів інтелектуальної власності, а також наукової організації робіт. Воно повинно сприяти скороченню виробничого циклу, термінів підготовки виробництва нових виробів і підвищенню продуктивності праці, а також є одним з інструментів практичної реалізації науково-технічного прогресу, впровадження інновацій та основним способом підвищення конкурентоспроможності підприємства. Однак не завжди впровадження інноваційного обладнання буде приносити економічну вигоду. Економічна ефективність буде залежати від багатьох параметрів. При впровадженні нової техніки, підприємства переважно орієнтуються на технологічні характеристики обладнання, зазначені його виробником, проте реальна інформація про ефективність впровадження часто відсутня, також підприємства не завжди мають уявлення про ті проблеми, з якими їм доведеться зіткнутися при впровадженні нової техніки. У зв'язку з відсутністю або недостатністю необхідної інформації підприємства можуть скласти неправильний прогноз про ефективність інновацій, будуть недостатньо підготовлені до можливих ризиків і труднощів. Таким чином, відсутність достовірної інформації щодо ефективності впровадження новітньої техніки буде негативно впливати на точність бізнес-планування [3, с. 102-104].

В технологічно розвинутих країнах світу сьогодні випускаються товари таких галузей промисловості, як: роботоспорудження, оптиковолоконна промисловість, електронна промисловість, тощо. Також створюються підприємства, які впроваджують біотехнології, нанотехнології, оптоелектроніку, аерокосмічну промисловість, нетрадиційні джерела енергії. В Україні ж в основному домінує виробництво електротехнічного важкого машинобудування, виробництво і прокат сталі, ліній електропередач, неорганічної хімії, автомобілебудування, тракторобудування, кольорової металургії, виготовлення товарів тривалого використання, синтетичних матеріалів, органічної хімії. Це означає, що в Україні превалюють ресурсоємні і енергозатратні галузі промисловості. Це в свою чергу не дозволяє вести конкурентну боротьбу із країнами, де технологічний розвиток знаходиться на більш високому рівні. Головною причиною такої ситуації є недостатнє фінансове забезпечення інноваційної діяльності промислових підприємств. Держава практично не підтримує фінансово будь-які інноваційні дослідження. Протягом останніх десяти років відсоток державного фінансування інноваційної діяльності

залишався досить незначним і не перевищував 4%. Сьогодні особливо актуальними є питання, щодо підтримання наукового потенціалу та створення інноваційної продукції. Це обумовлено тим, що таких масштабний рівень технологічної відсталості більшості вітчизняних підприємств спричинила розвиток негативних тенденцій. Через це монетарних інструментів й заходів стає недостатньо для їх усунення. Таким чином, вихід економіки зі стану структурної кризи та переорієнтація її на стабільний розвиток можливі тільки за умови забезпечення розвитку й державної підтримки науково-технічного й інноваційного потенціалу держави, вжиття заходів щодо вдосконалення державного регулювання в науково-технічній сфері, стимулювання інноваційної діяльності підприємств і масштабної реалізації інноваційних проектів [5, с. 66-67].

Проаналізувавши роль НТП у розвитку підприємств України та позитивні та негативні факторів залучення новітніх технологій у їх діяльність можна зробити висновок, що без розвитку технологій в умовах глобалізації вітчизняні підприємства не витримують конкуренції. НТП потребує більшої підтримки з боку держави для збільшення обсягу інвестицій та удосконалення грошово-кредитної та бюджетно-податкової політики щодо інноваційного розвитку. Покращення інноваційної діяльності приведе до підвищення конкурентоспроможності продукції вітчизняних підприємств, збільшення обсягів продажу та освоєння нових товарних ринків. Все це сприятиме оновленню та більш повному використанню виробничих потужностей, що дасть змогу оптимізувати виробничі процеси та прискорити технологічну модернізацію промисловості України.

Список використаних джерел:

1. Вплив інноваційних технологій на стійкість існування підприємства- 2012- [Електронний ресурс]- Режим доступу: http://vsed.oneu.edu.ua/files/full/1_44_2012/167-174.pdf
2. Державна служба статистики України. Наука, технології та інновації - [Електронний ресурс]- Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
3. Классификация групп факторов, оказывающих влияние на экономическую эффективность внедрения нового оборудования- 2015- [Електронний ресурс]- Режим доступу: <https://inecon.org/publikaczii/zhurnalnye-stati.html>
4. Інноваційний розвиток України під впливом технологічних укладів- 2014- [Електронний ресурс]- Режим доступу: http://econf.at.ua/publ/konferencija_2014_10_16_17
5. Вплив держави на формування інвестиційно-інноваційного потенціалу економіки України- 2015- [Електронний ресурс]- Режим доступу: journals.uran.ua/fie/article/download/38473/34774